

[Kirkegaard.]

mand står forpligtet til ydelser så store, at kun den allerdygtigste kan klare det på en rimelig måde. Ofte står han med en ejendom, der trænger til adskillige forbedringer, og til disse forbedringer mangler han penge, fordi den opsparede kapital er medgået til den kontante udbetaling. Jeg kan ikke sådan helt bestemt angive årsagen til, at landejendomme i reglen koster noget mere end afkastningen, forrentningsværdien betinger, men jeg anser det for sikkert, at forventningerne om fortsat inflation og visse bylandmænds interesse og købelyst spiller en ret afgørende rolle.

Omtrent som jeg her har fremstillet det, er de unge landmænds vilkår, og de er efter min opfattelse for strenge. Jeg erkender dog, at det er vanskeligt at finde en form for støtte, som ikke straks bundfælder sig i stigende ejendomspriser, og vi skal derfor ikke, hvad jeg også nævnte, da forslagene blev fremsat, udstyre de unge landmænd med penge til kontant udbetaling, da det formentlig vil blive udnyttet af sælgeren. Derimod bør det overvejes at tilvejebringe muligheder for et lån eller garanti for et lån til unge landmænd, som har købt en ejendom.

Et sådant lån vil gøre det muligt at gennemføre de forbedringer på både jord og bygninger, som næsten altid er en forudsætning for, at købesummen kan forrentes. Lånet bør investeres efter en fornuftig plan, jeg tænker mig godkendt af f. eks. amtshusmandsbrugskommissionen i samarbejde med den stedlige repræsentant for statens jordlovsudvalg; vi har jo endnu ikke de jordbrugsudvalg, som nu og da har været nævnt her i tinget. Jeg tænker mig, at lånet, som formentlig bør være rente- og afdragsfrit i nogle år, skal have sikkerhed i ejendommen inden for en panteværdi, som jeg desværre heller ikke præcist kan angive, men efter sagens natur kan den ikke ligge væsentligt under de nuværende handelspriser.

For, så godt som det kan lade sig gøre, at modvirke tendenser til fortsatte prisstigninger tænker jeg mig, at køberen ved hjælp af den kontante udbetaling skaffer plads i prioritetsrækken til et passende lån, og det vil sige, at køberen vil være levende interesseret i at købe billigst muligt, interesseret i simpelt hen at presse prisen ned

for at få plads til et lån. Måske lyder det sidste, jeg her har sagt, lidt indviklet, men det er det i virkeligheden ikke. Jeg indrømmer dog gerne, at det nok ikke er så forfærdelig let at skrive det i konkrete lovparagraffer.

Til sidst vil jeg nævne, at jeg er ret sikker på, at næsten alle ældre landmænd, som har drevet en ejendom i en længere årække og derfor har herredømme over deres økonomi, vil give den opfattelse tilslutning, at i den aktuelle situation er det først og fremmest de unge landmænd, der trænger til en håndsækning, og det mener jeg der bør tages hensyn til ved fordelingen af de midler, staten stiller til rådighed for landbruget. I øvrigt tror jeg ikke der vil være synderlig risiko ved en garantiordning som den, jeg her har antydnet. De unge landmænd, er dygtige; vi behøver næppe at frygte, at unge landmænd, der har opsparet 20.000, 30.000 eller 40.000 kr., uden videre forlader den ejendom, hvori disse penge er anbragt.

Ud fra de synspunkter, jeg har fremført, anbefaler jeg forslaget til en velvillig behandling og beder om, at det må blive viderebehandlet i et udvalg.

Jeg skal dernæst anbefale forslag til folketingsbeslutning om ændringer i retten til at fradrage underskud ved driften af landbrugsejendomme i anden erhvervsindkomst, og det kan jeg delvis gøre med den samme begrundelse, som jeg har brugt hidindtil. Det er ganske klart, at enhver stigning i priserne på landbrugsejendomme, der ikke er begrundet i en bedre rentabilitet, er til skade for de unge landmænd, som skal købe en ejendom og drive den. Derfor vil det være af ikke ringe betydning, om vi kan afsvække nogle af de kræfter, der driver ejendomspriserne op. Det er en helt almindelig opfattelse blandt landmænd landet over, og jeg tror, den deles af mange, for ikke at sige alle skatterådsmedlemmer, at såkaldte bylandmænd i mange tilfælde opnår meget betydelige skattemæssige fordele ved at eje og drive en landbrugsejendom. Fordelene eller fortjenesten opnås ved at fradrage landbrugsejendommens regnskabsmæssige underskud i anden erhvervsindkomst. Fordelene er så store, at prisen, hvortil en landbrugsejendom erhverves, spiller en underordnet rolle. Den opfattelse,